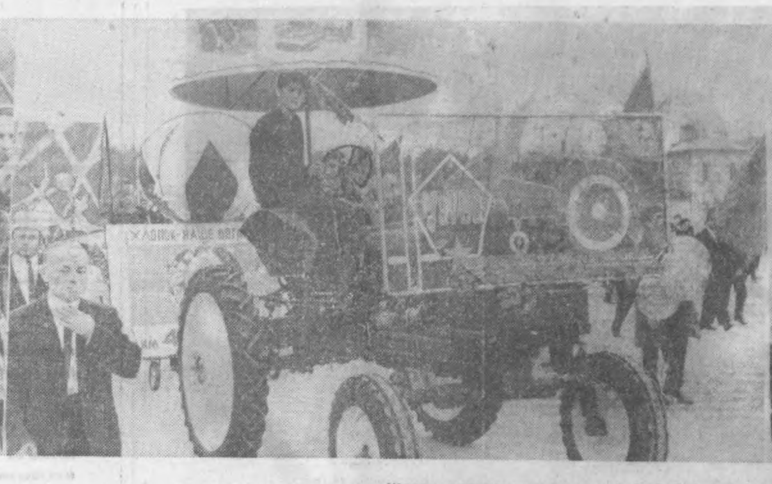

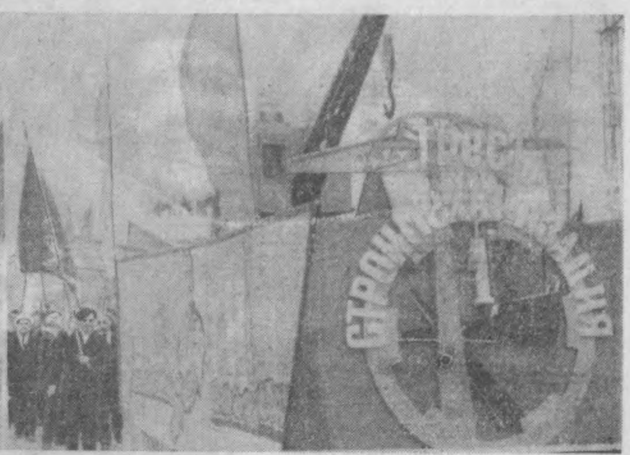

Шаҳар меҳнаткашларининг 1 Май байрами намойиши мана шундай қувноқ ўтди.

М. Нуриддинов фотолари.

ЯШАСИН МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

1 МАЙ 1968 Й. 3-йил чиқиши. ЧОРШАНБА. № 102 (561). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТ БАЙРАМ ҚИЛМОҚДА

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОНДАН РЕПОРТАЖ

Кўмкўк,
Кўмкўк,
Кўмкўк...
Кўклам қуёшидан
Кўкарган қирлар,
Пўлат яғринларни
Кўтарган ерлар
Кўмкўк!..
Салқин саҳарларда
Уйқидан турган,
Булоқ сувларига
Юзини ювган,
Мармар ҳаволарнинг
Қўйнига чўмган,
Зилол бўшлиқларга
Кенг қулоч қўйган,
Мустақиллик
Ишқи билан
Енган далалар
Кўмкўк...

Шоир Ҳамид Олимжон ўлкамиз нафосатини, гўзаллигини ана шундай мафтункор мисраларда куйлаган эди. Шоир бу сатрларни ёзгандан буён орадан кўп вақт ўтди. Совет кишиларининг жуда катта ишлари, Совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг ижодкорлиги ва бунёдкорлиги билан ўлкамиз жамоли гул-гул яшнаб, янада тўлишди. Қадимги чўллар ўрнида боғлар барпо бўлди. Янги шаҳарлар, шинам посёлкалар, қудратли завод ва фабрикалар қад кўтарди. Шу кунларда саноати, қишлоқ хўжалиги барқ уриб ривож топган ўлкамиз баҳор либосида. Минг-минглаб меҳнаткашларнинг кундалик ишлари, меҳнат ютуқлари билан чулғаниб ўлкамизга Май келди. Шоир тасвирлаганидек, баҳор сепини кийган қирлар-адирлар кўмкўк. Қутлуғ байрамга келинчак каби ясанган шаҳримиз кўчалари, хиёбонлари кўмкўк.. Бу—жонажон ўлкамизда Улуғ Октябрь иккинчи 50 йиллигининг биринчи йили баҳори. Мамлакатимизда улкан одим ташлаб бораётган шонли беш йилликнинг учинчи йили баҳори. Шу мафтункор фаслнинг ҳар бир куни, ҳар бир дақиқалари воқеаларга бойдир. Совет халқи шу йилнинг иккинчи ойида Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллигини тантанали нишонлади. Яқинда эса Туркистон ҳарбий округи тузилганига 50 йил тўлади. Бу йил шонли Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 50 йиллиги тантанали нишонланади.

Ҳар бир байрамни, мамлакатимиз тарихидаги шонли санани янги муваффақиятлар билан кутиб олиш халқимизнинг энг яхши анъаналаридан биридир. Тошкент меҳнаткашлари 1 Май байрамига ҳам муносиб меҳнат совғалари билан келдилар. Завод ва фабрикаларда, транспорт корхоналарида ва бошқа муассасаларда 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақа яхши самаралар берди. Шу билан бирга бепоён Ватанимизнинг барча меҳнаткашлари каби республикамиз пойтахти меҳнат аҳли ҳам ўзининг интернационал бурчини шараф билан оқлаб келмоқда. Бутун дунё меҳнаткашларининг бирдамлик куни—1 Май арафасида шаҳримизда саноат корхоналар ва олий ўқув юртлари коллективларининг Вьетнам ватанпарварлари билан бирдамликка бағишланган йиғилишлари, Америка империализмининг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессиясига қарши, Греция ҳарбий хунтасининг реакцион сиёсатига қарши митинглари бўлиб ўтди. Тошкент меҳнаткашлари агрессорларга қарши ўз нафратларини изҳор қилдилар. Кўпгина завод ва фабрикаларнинг ишчилари коллективлари Вьетнам халқига ёрдам фонди учун ўзларининг бир кунлик маошларини беришга аҳд қилдилар. АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИЗМИНИНГ АГРЕССИЯСИГА ҚАРШИ, ЎЗ ВАТАНИНИНГ ОЗОДЛИГИ ВА МУСТАҚИЛЛИГИ УЧУН ҚАҲРАМОНОНА КУРАШ ОЛИБ БОРАЁТГАН МАРД ВЬЕТНАМ ХАЛҚИГА ҚАРДОШЛИК САЛОМИ! КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидаги бу сўзлар барча совет кишиларининг кўнглидаги гапларни ифодалайди.

Тошкентнинг Марказий майдони — В. И. Ленин номидаги майдон бугун ҳар қачонгидан кўра салобатли ва мафтункор. Пролетар доҳийси В. И. Ленин ҳайкалининг ўнг ва сўл томонидаги минбарлар ишлаб чиқариш илғорлари ва меҳмонлар билан тўла. Майдонда тинч меҳнатимизни қўриқлаётган жангчилар саф тортиб турибдилар. Минбарга республика партия ва ҳукуматининг раҳбарлари чиқадилар.

Майдонга Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг қўмондони Армия генерали Н. Г. Ляшченко тушган машина кириб келади. Тошкент гарнизонининг бошлиғи генерал-лейтенант С. Белоножко қўмондонга рапорт беради. Шундан сўнг Н. Г Ляшченко саф тортиб турган қўшинларни айланиб чиқади. Уларни бутун дунё меҳнаткашларининг бирдамлик куни—1 Май билан табриклайди. «Ура!» садолари майдон узра улуғвор янграйди. Қўмондон минбарга кўтарилади. У микрофон олдига келиб, қисқача нутқ сўзлайди. Ҳозирги халқаро аҳволнинг мураккаблиги, Америка империализми ва халқаро реакция активлашиб бораётганлиги, Вьетнам тупроғида қон тўкилаётганлиги, Исроил агрессорлари араб мамлакатлари ерларини оккупация қилиб турганлиги, Грецияда ватанпарварлар концлагер ва қамоқларда азоб чекаётганлиги — буларнинг ҳаммаси империализмнинг кирдикорлари эканлиги ҳақида гапиради. Совет Қуролли Кучлари мамлакатимиз халқларининг тинч меҳнатини қўриқламоқдалар. Совет ҳукумати тинчлик сиёсатини, термоядро уруши хавфининг олдини олиш сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Шу билан бирга Ватанимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун бутун чораларни кўрмоқда.

Майдон узра Совет Иттифоқи гимни садолари тантанали янграйди. Биринчи Май байрамини олқишлаб отилган тўп садолари эшитилади. Тошкент шаҳри гарнизони қўшинларининг паради бошланади.

Мана, бўлажак офицерлар — суворовчилар ўтиб бормоқда. Улар ҳарбий билимларни пухта эгалламоқдалар. Навбат гарнизоннинг қўшинларига келади. Кўкракларини орден ва медаллар безаган жанговар офицерлар майдондан шаҳдам қадам ташлаб ўтиб бормоқдалар. Улар ўз жанговорлик маҳоратларини, ҳарбий билимларини тинмай ошириш билан бирга бу маҳорат ва билимларини ёш жангчиларга кунт билан ўргатмоқдалар. В. И. Ленин номидаги Тошкент ҳарбий билим юрти курсантлари бир кишидек баравар одим ташлаб ўтмоқдалар. Совет Армиясининг шонли традициялари руҳида тарбияланаётган бўлажак офицерлар ҳарбий билим чўққиларини эгаллаб, Ватанимиз посбонлари командирлари сафига қўшиладилар.

Навоий кўчаси томондан ҳарбий машиналар кўринади. Бронли транспортёрларда парашютчилар ўтиришибди. Улар десант қўшинларидир. Энг замонавий қурол-аслаҳалар билан таъминланган Совет Армияси жангчилари Она-Ватанимизни ҳар қандай душманнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилибгина қолмай, агрессорга қақшатқич зарба беришга доим тайёрдирлар. Навбат ҳарбий техникага келади. Қудратли тўплар, гаубицалар, миномётлар ўтиб бормоқда. Мана бу танклар учун эса уларнинг йўлини тўсадиган ҳеч қандай ғов йўқ. Бу жанговор машиналар қум барханлари, ботқоқликлар, дарёлардан ҳам бемалол ўтиб кетаверади. Шонли танкчиларимиз ўзларига топширилган жанговор машиналарни пухта ўрганиб, ватаннинг ҳар қандай топшириғини бажаришга тайёр бўлиб турибдилар.

Энг замонавий қурол-аслаҳалар: реактив техника минбар олдидан ўта бошлайди. Салобатли ракеталар ҳам тактик, ҳам стратегик вазифаларни бажара олади. Совет халқи Ватанни ҳимоя қилиш учун ўз фарзандлари қўлига топшириб қўйган бу қудратли қуроллар дунёнинг ҳамма жойига ядро қуролини элтиб қўйишга, агрессор қайси қитъада бўлмасин, унга зарба беришга қодирдир.

Ҳар байрамда бўлганидек, ҳарбий парад қўшма оркестрнинг ўтиши билан якунланади. Майдоннинг парадлар аллеяси бир неча дақиқа бўш қолади. Ҳозиргина қудратли ҳарбий техника ўтган майдонни меҳнаткашлар вакиллари тўлдирадилар. Тошкенг меҳнат аҳли вакилларининг Биринчи Май намойиши бошланади. Қаёққа қараманг — гулгун чеҳралар; юзларда табассум, шодлик. Ахир ҳар бир меҳнатчи шу байрамни муносиб кутиб олиш учун ўз зиммасига олган шахсий мажбуриятларини, режаларини амалга ошириб, байрамга ёруғ юз билан келди. Шундай экан қувонмай бўладими!

Мана, Ленин райони меҳнаткашларининг вакиллари ўтиб боришмоқда. Туркистонда революциянинг бешиги бўлган ҳозирги тепловоз-вагон ремонти заводи шу районда жойлашган. Завод ишчилари революцион ва меҳнат традицияларини давом эттирмоқдалар ва бойитмоқдалар. Бундан роса 50 йил муқаддам заводда биринчи партия ташкилоти тузилган эди. Бугун 1968 йилнинг 1 Май куни завод коммунистлари партия ташкилотининг 50 йиллигини нишонламоқдалар. Ленин райони азалдан ташаббускорлар райони бўлиб келмоқда. Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун ҳар бир киши шахсий меҳнат совғалари тайёрласин, деб ватанпарварлик чақириғи билан чиққан ва ташаббусни биринчи бўлиб бутун район бўйича қўллаб-қувватлаган — доҳиймиз номидаги райондир. Эндиликда ташаббускор ишчи Маракаев Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини меҳнат совғалари билан кутиб олиш ташаббусини бошлаб берди.

Ўтган йилги Май байрамида Сергели райони меҳнаткашлари намойишда биринчи марта қатнашган бўлсалар, бу йилги Биринчи Майда Ҳамза райони меҳнаткашлари ҳам ўз районлари билан майдондан ўтмоқдалар. Бу республикамиз пойтахтининг йил сайин кенгайиб бораётганлигидан далолат бериб турибди. Шаҳар районлари орасига қисқа вақт ичида икки район— Сергели ва Ҳамза районлари қўшилди.

Ҳа, чиндан ҳам шаҳримиз тез ўсмоқда, ривожланмоқда. В. И. Ленин номли майдондан ўтаётган бинокорлар бу билан фахрлана оладилар. Шу майдоннинг ўзини ҳам шонли қурувчиларимиз реконструкция қилдилар. Уларнинг кучи билан майдон атрофида кўп қаватли ҳашаматли бинолар қурилди ва қурилмоқда.

Тошкент — улкан қурилишлар шаҳри. Зилзила шаҳарга катта талофат етказганига икки йил бўлди. Шу вақт ичида табиий офат туфайли юз берган уй-жой танқислиги бартараф қилинибгина қолмай, меҳнаткашларнинг уй-жой шароити тубдан яхшиланмоқда. Шонли бинокорларимиз шу вақт ичида 2 миллион квадрат метрга яқин уй-жой қуриб бердилар. Кўплаб янги мактаблар, болалар боғча ва яслилари, магазин ва ошхоналар қурилди ва қурилмоқда.

Тошкентликлар ҳозирги кунда халқлар дўстлиги, қардошлиги ва биродарлигини ҳар қачонгидан ҳам чуқурроқ ҳис қилмоқдалар. Чунки шу дўстлигимиз ва қардошлигимиз туфайли шаҳримиз жароҳатлари тез даволанди, янги-янги уйлар қурилди, ҳамшаҳарларимизга янги квартираларнинг минглаб калитлари улашилди. Чилонзорда, янгидан қад кўтараётган Шимолий-Шарқ массивида, Болгар даҳасида, Партия XXI съезди ва Қорақамиш, Беш-қайрағоч даҳаларида неча минглаб уй тўйлари ўтказилди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг Тошкентни реконструкция қилишнинг бош плани ҳақидаги қарорини тошкентлик бинокорлар билан бир қаторда москвалик, ленинградлик қурувчилар, мамлакатимизнинг барча республикаларидан келган бинокорлар актив қатнашмоқдалар. Бугун В. И. Ленин номли майдондан ўтиб бораётган тошкентлик меҳнаткашлар сафида қардош республикалар қурувчилари ҳам бор. Улардан миннатдор бўлмаган кишилар топилмаса керак. Улар шу йилнинг биринчи кварталидагина 51,2 минг квадрат метр уй-жой қуриб бердилар. Биргина Ватанимиз пойтахти Москва қурувчилари 20,9 минг квадрат метр уй-жой қуриб, калитларини ҳамшаҳарларимизга улашдилар.

Бинокор — шаҳримизда энг ҳурматли касб бўлиб қолди. Тез ўсаётган, ривожланаётган, реконструкция қилинаётган шаҳарда шундай бўлиши ҳам табиийдир. Қурувчилар фақат янги уй-жойлар, маданий-маиший объектларнигина тиклаб қолмай, саноат корхоналарини кенгайтиришда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Шаҳримиз капитал қурилишининг бундай ҳажмини ва суръатини сира кўрмаган эди. Бинокорларнинг ҳиммати туфайли «Учқун» фирмаси» бинолари қурилмоқда. Сут комбинатининг қувватига яна бир цех қўшилди. Ҳозир бирорта корхона йўқки, унда қурилиш бормаётган бўлсин.

Партия ва ҳукуматимиз қурилиш ташкилотларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Шаҳримизда ёғочни қайта ишлаш заводи қурилмоқда. Бу завод йилига бир ярим миллион квадрат метр эшик ва дераза ромлари тайёрлаб беради. Жуда катта асфальт-бетон заводи, йилига 500 минг квадрат метр дурадгорлик буюмлари етказиб берадиган яна бир завод, 2-уйсозлик комбинатининг иккинчи навбати қурилмоқда. Буларнинг ҳаммаси шаҳримизда қурилиш-монтаж ишларини янада тезлатиш имконини беради.

Мана, 1-уйсозлик комбинати ишчилари ўзлари қураётган уйларнинг макетини олиб ўтмоқдалар. Бу комбинат ишчилари Биринчи Май шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, биринчи кварталда 43 минг ўрнига 49 минг 500 квадрат метр уй-жой тикладилар.

— ЯШАСИН ШОНЛИ ҚУРУВЧИЛАРИМИЗ! Бинокорлар ўз шаънига айтилган бу хитобномага «ура» садолари билан жавоб берадилар.

Саноат корхоналарининг коллективлари ўз маҳсулотларининг намуналари ва макетлари билан майдондан ўтиб бормоқдалар. Транспорантларда майолди социалистик мусобақасида эришилган ютуқлар рақамларда ифодаланган. Улар ўз меҳнат ғалабалари ҳақида рапорт бермоқдалар. Байрам арафасида кўпгина саноат корхоналарида маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Чунончи «Ташавтомаш» заводида янги трактор ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда. Тошкент пластмасса буюмлари заводи, Тошкент уй холодильниклари заводи ва бошқа корхоналар ўзларининг янги маҳсулотлари билан намойишга чиққанлар. Шонли ишчилар синфи тўрт ойлик планнинг бажарилганлиги ҳақида байрам куни рапорт бермоқда.

ИШЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИКЛАР ИЖТИМОИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ОШИРИНГИЗ! МАБЛАҒЛАР, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФОНДЛАРИ, ХОМ АШЁ ВА МАТЕРИАЛЛАРДАН ЯХШИРОҚ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН КУРАШИНГИЗ, ЯНГИ ҚУВВАТЛАРНИ ТЕЗРОҚ ЎЗЛАШТИРИНГИЗ! Тошкент ишчилар синфи партиянинг бу чақириқларига лаббай деб жавоб бермоқда. Шунинг учун ҳам шаҳримизда ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотлари ватанимиздагина эмас, чет элларда ҳам тобора машҳур бўлиб бормоқда. Мана, «Таштекстильмаш» коллективи ўтиб бормоқда. Бу завод ўз маҳсулотларини жаҳоннинг 18 мамлакатига юбормоқда. Мамлакатимизнинг 400 га яқин шаҳарларидаги тўқимачилик корхоналарида бу завод ишлаб чиқарган станокларни кўриш мумкин. Эндиликда Тошкентдаги 21 та машинасозлик корхонаси жаҳондаги 46 мамлакатга ўзининг 2 минг номдаги машина ва асбобларини экспорт қилмоқда. Умуман Тошкент маркаси қўйилган маҳсулотлар жаҳоннинг 60 мамлакатига юборилмоқда.

— ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИ ВА НОВАТОРЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР! Бундай новаторлар эса ҳар бир корхонада кўплаб топилади. «Ташсельмаш» заводининг қолипчиси Ғ. Аҳмедов, Абразив заводи ишчиси, рационализатор Н. А. Савров, 4-қурилиш трести комплекс бригадасининг бошлиғи М. Ҳабибуллаев, «Главмосстрой» комплекс қурилиш бригадаси бошлиғи В. Чаплигин ва бошқа жуда кўп илғор меҳнатчилар новатор ишчиларнинг сафларида бормоқдалар.

Майдон узра шиорлар янграйди. Намойиш қатнашчиларининг қувноқ хандалари, «ура» садолари тинмайди. Қизил байроқлар тинимсиз ҳилпирайди. Алвонлар, транспорантлар кўтарган ишчилар, инженер-техниклар, қурувчилар, студентлар, ўқувчилар, олимлар, шаҳримиздаги жуда кўп илмий текшириш ва лойиҳа институтларининг ходимлари майдондан ўтиб борадилар.

Меҳнаткашларнинг 1 Май намойиши совет кишиларининг Коммунистик партияга садоқати, коммунизм тантанаси учун курашга қатъий бел боғлаганликларининг далили бўлди.

Байрам тантаналари давом этмоқда. Кечқурун шаҳардаги ҳамма маданият ва истироҳат боғларида, концерт залларида, сайлгоҳларда томошалар, байрам тантаналари давом этади.

СУРАТДА: Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг В. И. Ленин номли майдонидаги ҳарбий паради. Азамат Совет Армиясининг бўлинмалари пиёда аскарлар, артиллерия.

«Юлдуз» тикувчилик фирмасининг коллективи 1 Май байрамини меҳнат совғалари билан кутиб олди. Юзларида қувонч порлаган бу илғор чевар қизлар ойлик нормаларини 115-120 процентдан адо этишди.

А. Тўраев фотоси.

● *Байрамдан-байрамгача*

ТОШКЕНТИМ

Мана, Тошкентга Ленинграддан келганимга ҳам бир ярим йил бўлипти. Яқинда ҳамшаҳарларим Нева соҳилларига қайтиб кетишди. Мен эса Ўзбекистон пойтахтида қолдим: шу ерда бахтимни топдим, уй-жойли бўлдим, оила қурдим. Ҳозир «Висотстрой» тресті монтажчилари коллективи оиласининг аъзоси бўлиб қолдим. Ҳа, мен энди тошкентликман. Эндиликда бу шаҳарнинг ҳар бир биноси, ҳар бир боғ, ҳар бир хиёбони менга худди Ленинграддагидек қадрдон ва азиз бўлади.

Мен — тошкентликман. Ўтган йили қардош касбдошларим сафида В. И. Ленин номли майдондан ўтганман. У вақтда майдон атрофида қурилиш давом этарди. Ҳозир у бинолардан кўпи қуриб тамомланди. Доҳиймиз қўл чўзиб турган майдон гулзор, майсазорга айланди. Уларга ўтқазилган ниҳоллар мевага киради. Атрофдаги муҳташам бинолар майдон ҳуснига-ҳусн қўшиб турипти. Шаҳарнинг ўзида қандай ўзгаришлар бўлмади, дейсиз?

Зилзила ўчоғи бўлмиш «Қашқар» маҳалласини олайлик. Ҳозир у ердаги эски, пастқам уйлардан асар ҳам қолгани йўқ. У ерда кенг, шинам, қулай уйлар қурилди. Уйларда ҳамшаҳарларим истиқомат қилишяпти, ҳаммаси бинокорлар ишидан миннатдор.

Менинг ҳамшаҳарларим — ленинградликлар барпо этган Марказ-13 кварталига кўзингиз тушганми? Қисқа муддат ичида собиқ Горький, Сағбон кўчалари, Чуқурсой ва бошқа кўчалар ўрнида ажойиб уйлар, маданий-маиший хизмат муассасаларининг бинолари қад кўтарди.

Марказий универсал магазинининг орқа томонида Украина бинокорлари ажойиб шаҳарча барпо этишипти. У шаҳарча олтин дала гўзалликлари ва Украинанинг шўх рақслари билан қўшиқларини ўзида мужассамлаштирган.

Олой бозори атрофидаги Марказ-4, Марказ-5 кварталлари, Қорақамиш, Чилонзор ва шаҳримизнинг бошқа районларида қурилган, қурилаётган бинолар ва кўкка бўй чўзган кранларни кўрар эканман шу минглаб бинокорлар сафида менинг ҳам ҳиссам бор эканидан фахрланаман. Тошкент — менинг Тошкентим истиқболини кўз олдига келтираман.

Александр ИЛЬИН,
«Висотстрой» трестининг монтажчиси.

ҚЎЛНИ БЕР, ЎРТОҚ!

Қўлни бер, ўртоқ!

Эй, қадоқ қўллари билан озодлик қуёшини балқитган, Ҳазрати Довуд набираси — ишчи дўстим, қўлни бер! Бугун сенинг байрамининг. Кўряпсанми, Тошкент оқшоми нурда порлаяпти. Неон лампаларининг оловланган оқиш маржони тагидан гурс-гурс қадам ташлаб ўтаётган ҳамшаҳарларингни кўряпсанми!! Ўғилчасига бирон-бир совға олиш учун магазинга шошилаётган кишиларни, Анҳор ёқасидаги Муҳаббат хиёбонида севгилиси билан ёнма-ён кетаётган йигитни, Бахт уйидан гулдаста кўтариб чиқаётган келин-куёвни кўряпсанми!! Ҳозиргина жомакорини ечиб, завод дарвозасидан чиқиб келаётган йигит-қизларни кўряпсанми!! Булар барчаси сенинг дўстларинг!

Сен туғилган кунинг, сенинг синфинг туғилган куни зулм истибдодининг қора шарпаси ер қаърига йўл ола бошлади. Ишчи синфи дунёга келиши биланоқ озодлик деган китобнинг нурли саҳифаларини ёза бошлади. Бу китобнинг биринчи муаллифи табаррук Карл Маркс сен туғилган кунни империализм гўрковининг туғилиши деб бежиз атамаган эди. Сен зулм дарахтига болта урдинг. У қулади. Лекин сенинг ғалабаларинг осонлик билан юз кўрсатмади. Озодлик сари кураш учун куч керак эди. Куч эса дўстликда эди. Шунинг учун ҳам Маркс ва Энгельснинг тантанавор наъраси — Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз! — деган ҳайқириқ жаҳон бўйлаб гулдурос акс садо берди.

Жаҳон пролетарлари бирлашдилар. Дунёда шундай улкан куч пайдо бўлдики, шундай оловли синовлардан ўтдики, бу кучга ҳеч нарса тенг кела олмади.

Империализм хароб қилган Россия устида инқилоб қуёши порлаган чоғида сенинг ғанимларинг тиш-тирноғи билан тармашиб, озодлик гўдагини бўғиб ташламоқчи бўлдилар. Маркс ва Энгельснинг ажойиб даҳоси шунда кўринди. Бутун жаҳон пролетарлари чиндан ҳам бирлашганлиги шунда билинди. Дунёнинг ҳамма бурчагидан дунёдаги тўнғич озод мамлакатга ёрдам қўллари чўзилди. Бу сенинг авлодларинг пролетар авлодининг забардаст қўллари эди.

Сен Улуғ Ватан урушининг тўфони алангасида вояга етдинг. Ўшанда ҳам дунёдаги барча ишчилар сен билан ҳамроҳ эканлигини амалда исбот қилди.

Мана бугун, қудратли Советлар эли дунё ишчилари учун йўлчи юлдуз бўлиб қолганида Дўстлик деган сўз яна ҳам азизроқ маъно билан жаранглаяпти.

Дўст дўстнинг бошига иш тушганда синалади, дейди халқимиз. Икки йил илгари шаҳримиз бошига кулфат тушганида бу улуғвор иборанинг маъноси яққол кўриниб қолди. Зилзиланинг эртасигаёқ Тошкент учун ўзининг пенсиясидан пул юборган кекса онахон ҳам, қурилиш поездига ўтириб шошилиб йўлга чиққан, ҳали офатнинг чанги кўтарилмасиданоқ уй қуришга киришиб кетган бунёдкор ҳам сенинг авлодинг бўлади. Шаҳрим ўша кунданоқ дўстларнинг меҳрибон, илиқ қучоғида осуда нафас ола бошлади.

Икки йил нима! Тарих китобининг варақларида икки сатр ҳам бўла олмайди. Шу давр ичида бутун бир шаҳарни бунёд этган кишилар, оддий, қадоқ қўлли меҳнаткашлар жасорати эса минг йилларни ҳайратга солади.

Қўлни бер, эй пешонасини қийиқ билан танғиган Бобо деҳқон набираси! Бугун сенинг байраминг! Бугун сен Тошкент кўчаларидан бошингни баланд тутиб ўтишга ҳақлисан! Граммлардан тонналар, миллион тонналар тўплаган деҳқон! Сенинг санъатингдан ҳар қандай заргар ҳам андоза олса арзийди. Сен ишчи дўстинг билан елкама-елка туриб инқилоб қуёшини уйғотдинг. Сен ишчи дўстинг билан ёнма-ён туриб, Озодлик ишини ҳимоя қилдинг. Бугун сенинг кунинг.

Ҳар бир олим, ҳар бир шоир, ҳар бир муаллим бугун Тошкентнинг файзли оқшомида, ўзи каби меҳнаткаш ишчига меҳнаткаш деҳқон билан базм қилади. Негаки бугун, ҳамманинг байрами. Кўнгли пок, виждони пок, соф ниятли ҳар киши бугун байрам қилади, тантана қилади!

Қани, дўстларим, қўлни беринглар!

АНЪАНАЛАР ЭСТАФЕТАСИ

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик байрами — 1 Май Тошкент тепловозчилари ҳаётида алоҳида ўрин тутади. Худди шу куни улар ўзларида партия ташкилоти ташкил этилган кунни ҳам нишонлайдилар.

...1917 йилнинг апрель ойи. Борлиқ ям-яшил либосга бурканган. Қуёш чарақлаб турибди. Темир йўлчилар устахоналарида энди ташкил этилган большевиклар ячейкасининг биринчи мажлиси уюштирилди. Улар орасида революцион жангларда тобланган 30 лаб жангчи бор эди. Д. И. Манжара, А. А. Отто, В. М. Гаваза, Ф. П. Калугин, Ф. Т. Рагузин каби ажойиб революционерлар ҳаётларида мардоналик кўрсатиб, жуда кўп қийинчиликларни бошларидан кечиришга улгуришган эди ўша пайтда. Партия ячейкасига эндигина сургундан қайтиб келган слесарь-инструментальчи Н. В. Шумилов раҳбарлик қилди.

Жуда тўс-тўполон пайт эди бу пайтлар. Поездлар ҳамон йўлда, ҳаракатда. Бородин устахоналари эса ари инидек ғувиллар, партия гимни сўзлари баралла янграр эди.

— Биз янги дунё қурамиз...

1917 йилнинг баҳори ана шундай ҳаяжонли бўлди. Ҳамма баралла куйлар эди. Улар олдида Октябрь турар, ёруғ дунёни тузиш, озодликка чиқиш ҳақидаги қўшиқдаги гаплар биринчи бор амалга ошадиган кун яқин эди.

Ўшанда ўтказилган партия ячейкаларидаги протоколлар аллақачон йўқ бўлиб кетган. Лекин инсон хотирасидан ҳеч нарсани йўқотиб бўлмайди.

Оренбург — Тошкент, Бородин, Первомайск устахоналари Тошкент паровоз ва тепловоз депоси... Номлар ўзгарар, бироқ революция бўронида туғилган ажойиб анъаналар авлоддан авлодга эстафетадек ўтиб борар эди. Тепловоз ишчилари қўлига қурол олиб Совет ҳукумати учун курашган, темир йўл транспортини олға юргизган, коллективга шон-шуҳратлар олиб келган ажойиб инсонлар хотирасини ҳурмат билан эслайдилар.

Депога янги ишчилар келишади. Дастлабки қадам қўйишларидаёқ диққатлари жанговар меҳнат шуҳрати революцион бурчагига қамралади. Кекса коммунистлар Советининг раиси Василий Гаврилович Кадинцев жанговар 1917 йил, темир йўлчиларнинг большевистик дружиналари, контрреволюциячи ва босмачиларга қарши ашаддий кураш, биринчи коммунистик шанбаликлар ҳақида ўзига хос вазминлик билан аста гапиради.

Мазкур собиқ Бородин устахоналарида 1913 йиллардаёқ марксистик тўгараклар ташкил этилган. Устахона коммунистлари Тошкентда биринчи бўлиб, большевик ячейкасининг Уставини қабул этишди. Бу нарса Туркистон ўлкасидаги бошқа партия ташкилотлари учун ҳам намуна бўлди.

Ишга янги келганлар атоқли машинист Василий Николаевич Немудров билан ҳам учрашишади. Унинг кўкрагини «Олтин юлдуз» медали безаб турибди. Бу салкам кам 40 йил локомотивни бошқариб, йўлда бирорта аварияга ёки нуқсонга йўл қўймаган. Унинг ҳаёти ва иш фаолиятидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Ҳа, Тошкент темир йўлчиларининг шонли анъаналари авлоддан авлодга эстафета бўлиб ўтяпти. Ёшлар ўрнак олишлари мумкин бўлган жуда кўп ишлар қилинган бу ерда.

Депо ҳаётидаги интизом ҳали ҳам ўша. «Коммунистлар олға!» дейилади бугун ҳам. Масалан, машинист Абдулҳай Маракаев беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга аҳд қилган. У ўз сўзида қатъий туриб, енг шимариб ишлаяпти. Шунингдек, машинистлардан Александр Матвеев, Георгий Богатов, Борис Погорелов ва Геннадий Шмаринлар ҳақида ҳам кўп яхши гапларни айтиш мумкин.

Тепловоз ишчиларининг яхши ишларини санаб ўтиш қийин. Поездни битта машинист ёрдамчиси билан ҳайдаш каби улар кўтарган ташаббус ҳозир мамлакатимиз н и н г ҳамма жойларида кенг ёйилган. Бунинг натижасида депода 300 машинист ёрдамчиси бошқа иш билан шуғулланадиган бўлди.

Маҳмуд Нормуҳамедовнинг ҳаётига ҳам бир назар ташлайлик. 1930 йилларда депога келганида уятчанг, саводсиз бир йигит эди. Рус усталари унинг ўқишига ёрдам беришди. Слесарлик токарлик ишларини ўрганишида кўмаклашишди. Натижада у биринчи класс машинисти бўлиб етишди. Бундай дақиқаларни эсдан чиқариб бўладими! Ҳозир эса у, устоз бўлиб рус, ўзбек, тожик татар ва бошқа миллатга мансуб бўлган ёшларни моҳирлик билан ишга ўргатяпти.

Жанговар меҳнат шуҳрати революцион бурчагида вақт ўтиши билан сарғайиб кетган темирйўлчиларн и н г коммунистик шанбалиги сурати, унинг ёнида депо слесарлари бригадасининг сурати турибди. Худди мана шу бригадага биринчи бор Коммунистик Меҳнат коллективи дейилган шарафли ном берилган. 50 йил муқаддам ташланган учқун алангага айланди. Бугунги кунда бутун коллектив коммунистик меҳнат коллективи деган номни олиш учун курашмоқда. Ҳозир ўн-эб бригада ва локомотив колонналари мусобақа байроғини баланд кўтариб ишлашяпти.

Бугунги кунда темир йўлчилар устахоналарини таниб ҳам бўлмайди. Ям-яшил кўкатга бурканган озода хиёбон тўрт қаватли, ҳар томонлама қулайликка эга бўлган ажойиб комбинат томон бошлайди. Цехлар кенг ва ёруғ. Юк ва йўловчиларни ташиш бир неча ўн баравар кўпайди. Паровозлар ўрнини қудратли тепловозлар, дизеллар эгаллади. Ремонт хизмати такомиллаштирилмоқда.

Темир йўл устахоналарининг коммунистлари қўлни қўлга бериб дастлабки маёвкаларга чиққан, эски дунёга ҳужум қилган эдилар. Ҳозирги кунда эса, пойтахтдаги йирик партия ташкилотларидан биридир. Бу ерда ҳар беш ишчидан бири партия аъзоси. Катта, шонли ишлар ишончли қўлларига топширмоқдалар.

К. НУЪМОНОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Чорвоқ ГЭСи қурилишида байрам олди меҳнат вахтаси бир кун ҳам тинмади. «Узбекгидроэнергострой» тресті қурилиш бошқармасининг бетон қуювчиси комсомол аъзоси Григорий Сафронов ҳам 1 Май байрамини социалистик мусобақанинг пешқадамларидан бўлиб кутиб олди.

Фармацевт ассистент Машҳура Юнусова Октябрь районидаги 8-дорихонада провизор ёрдамчиси бўлиб ишлайди. Машҳура коллектив ўртасида энг яхши дори тайёрловчи бўлиб танилган.

ЧЕКСИЗ СЕВИНЧЛАР

БУГУН

Ленинградлик қардош бинокорлар Максим Горький кўчасида бунёд этган турар жой бинолари калитларини байрам арафасида ҳамшаҳарларимизга топширмоқдалар.

36 квартирали бино калитларини олган бадиий каштачилик фабрикасининг чеварларининг бугунги қувончлари чексиз. Пополчилардан Мунаввар Қорабоева, Зуҳра Турсунова, Мунаввар Иноғомова ва механик Эркин Ғуломовлар ўз оила аъзолари билан май байрамини ана шу хушбичим уйларда нишонлайдиган бўлишди.

● *Ишчи минбари*

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Ёшлик чоғларимда катталардан «ҳали сен нимани кўрибсан», «сен нимани ҳам билардинг» деган гапларни кўп эшитганман. Ўша пайтларда бу оддий ҳақиқат менга нисбатан ноўрин айтилаётгандек туюларди.

Мана шундан бери талай йиллар ўтди. Бу вақт мобайнида мен ўсиб-униб, бола-чақалик бўлдим, ҳаётда ўз ўрнимни топдим. Ўн икки йилдирки, ўзбек трактор-йиғув заводида ишлаяпман. Шу ерда ишлаб юриб олий ўқув юртига кирдим. Ҳозир тўқимачилик институтининг механика факультетида 4 курсда сиртдан ўқияпман. Ўқиб ўрганиб, ҳаётнинг паст-баландини тушуняпман.

Бизда кўп такрорланадиган «дўстлик», «бирлик», «қардошлик» сўзларининг заминида нақадар катта маъно ётишини ҳам ёшим улғайгач тушуниб етдим. Халқда «дўстсиз бошим, тузсиз ошим» деган нақл бор. Ҳақиқатда ҳам ҳаётда ҳақиқий инсон ўзини дўстсиз, ёр-биродарларсиз тасаввур қилолмайди.

Бригадамиздаги Маҳмуд Парпихўжаев билан биз тенгдошмиз. Иккимиз бир маҳаллада ўсганмиз, бир мактабда, битта синфда ўқиганмиз. Мана 12 йилдирки бир корхонада ёнма-ён ишлаяпмиз. Биз яхши кунимизда ҳам, ёмон кунимизда ҳам ўзаро ҳамдард, ҳамфикрмиз. Бир-бирларимизникига йўқлаб бориб турамиз.

Бригадамиздаги ишчилар асосан ёшлардан иборат. Коллективнинг «оқсоқоли» Маҳмуд иккимиз. Бу нарса ўз навбатида зиммамизга катта масъулият юклайди. Ёшлар юриш-туришда, меҳнатда, муносабатда сенга эргашса ҳар доим ўзингга ҳисоб бериб юрадиган бўлар экансан киши. Бригадамиздаги ёшлар Маҳмуд иккимиздан ўрнак олиб ўзаро дўстлашишга, меҳр-оқибатли бўлишга ўрганяптилар.

Асбобсозлик цехи заводнинг етакчи цехларидан ҳисобланади. Цех коллективи ғоят масъулиятли вазифани бажаради. Коллектив тракторларнинг эҳтиёт қисмларини ясаш учун зарур бўлган асбоб-ускуналарни тайёрлайди. Бу иш ғоят аниқликни, ишга масъулият билан қарашни талаб қилади. Коллективимиздаги ишчиларнинг аксари қисми ҳали анча ёш, дуруст ишлаб чиқариш тажрибасига эга эмаслигига қарамасдан зиммадаги вазифани муваффақиятли бажариб келяпти.

Бригадамизда 4 коммунист, бир КПСС аъзолигига кандидат бор. Коммунистлар коллективга янги келган ёш ишчиларни ўз оталиқларига оладилар, уларнинг ишига бош-қош бўлиб, танлаган касбларини тезда эгаллаб олишларига ёрдам берадилар.

Коллективимиздаги Ҳусан Гумергалиев деган йигитнинг бу ерга ишга келганига беш йил бўлди. Мен шу йигитни укамдек яхши кўраман. Негаки, унга меҳнатим синган. Ҳусан дастлаб заводга ишга келганида корхона ишлаб чиқариш ҳақида деярли ҳечқандай тасаввурга эга бўлмаган ўспирин эди. Мен ундан меҳнатимни аямадим, нимани сўраса эринмасдан ўргатдим. Секин-аста Ҳусан билим ва тажрибаси ортиб, мустақил ишлайдиган бўлиб қолди. Мана ҳозир у бригаданинггина эмас, цехнинг мана мен деган ишчиларидан. У устозини ҳам унутгани йўқ. Нимаики қилмасин ҳозир ҳам мен билан маслаҳатлашиб туради.

Заводимиз коллективи олдига Ўзбекистон қишлоқ хўжалигига кўплаб сифатли тракторлар етказиб беришдек шарафли вазифа юклатилган. Бригадамиз ишчилари ўзларининг ҳалол, беминнат меҳнатлари билан бу катта вазифани муваффақият билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Мен бу ўринда фақат ўзим билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган ҳамкасбларимнинг аҳиллиги ва иноқлиги ҳақида гапирдим. Аслида худди шундай гапларни бутун корхона коллективи ҳақида ҳам айтиш мумкин.

Мақсадларнинг бирлиги, идеал ва эътиқоднинг бирлиги, социализм даврида турли миллатга ва элатга мансуб бўлган миллионлаб кишиларни марксизм-ленинизмнинг лоларанг байроғи атрофига бирлаштирди. Зотан, меҳнаткашлар синфининг енгилмас куч-қудрати ҳам унинг бирдамлиги ва уюшқоқлигидадир.

Т. ҚУЛМУҲАМЕДОВ.
Ўзбек трактор-йиғув заводи асбобсозлик цехининг ишчиси.

ҲАМОҲАНГ ҚУВОНЧ

Янги уй-жойларни қабул қилувчи давлат комиссияси Чилонзорда кўпроқ банд бўлди. Бу массивда ҳар бири 280 ўринли 3 та болалар боғчаси тайёр қилинди. 19- ва 17-кварталларида қурилган боғчалар 153-қурилиш тресті усталари қўлидан чиққан. К-24 кварталида қад кўтарган боғчани эса қардош Молдавия қурувчилари бунёд этишди.

В-22 кварталида ҳам қурилиш ишлари жонланиб боряпти. Бу янги кварталда дастлабки уйлар қабул қилиб олинди. 153-қурилиш трестининг 14-бошқармаси бир йўла ҳар бири 40 оилага мўлжалланган иккита уйнинг калитларини тақдим қилди.

СССР газ саноати министрлигининг қурувчилари эса Г—9«А» кварталида учта уй бунёд қилишди. Бу уйларга 180 оила кўчиб киради.

Булардан ташқари шаҳарнинг марказий кварталларида Россия қурувчилари 500 оилага мўлжалланган бир неча уйни қабул комиссиясига ҳавола қилишди.

Улуғ айём арафасида бинокорларнинг меҳнат қувончи байрам тантаналари билан ҳамоҳанг бўлиб кетди.

Украиналик қурувчилар тошкентликлар учун ўз меҳнатлари билан асрий хотиралар қолдирмоқдалар. Ушбу суратда улар Чилонзорда бунёд этган «Донецк» деб аталган янги озиқ-овқат ва саноат моллари магазинини кўриб турибсиз. Бу, қардош дўстларнинг ҳамшаҳарларимизга ажойиб байрам совғаси бўлди.

И. Глауберзон фотолари.

«ЯНГИОБОД»ДА ҚЎШ ТАНТАНА

Зилзиладан зарар кўрган тошкентликларнинг бир қисмига якка тартибда уй қуриб олишлари учун шаҳар билан чегарадош «XXI партия съезди» совхози территориясидан ер ажратиб берилган эди. Бу ерга келган оилаларнинг деярли ҳаммаси қисқа муддатда янги данғиллама уйлар қуриб олишди.

Ҳамза районида бунёд этилган «Янгиобод» даҳаси меҳнаткашларининг янги уйларни қуриб битказганликлари шарафига бағишланиб, 1 Май байрами арафасида тантанали учрашув ўтказилди. Учрашувга йиғилганлар бир-бирларини янги уйлар билан муборакбод этишди.

Ҳовли тўйлари қувончи улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллигига бағишланган дам олиш кечасининг тантаналарига ҳам уланди. Уч бўлимдан иборат кеча программасини филология фанлари доктори А. Ҳайитметов олиб борди. Шундан сўнг кечанинг музикали қисми бошланиб, Навоий ғазаллари билан айтилган қўшиқлар янгради.

● Саёҳат дафтаридан

Оппоқ, кумуш тусли кийим кийган тоғ силсилалари менга салом берадилар.

«Доимий совуқ қаҳрида бағри тешилиб кетса ҳам, ёзу-қиш демай туганмас қор хазиналарини сақлаймиз. Миллионларча жондорларнинг ҳаёти учун сийнамизда об-ҳаёт — қор сақлаш, бизнинг вазифамиздир!» деган маъно найзали изғириндан туюлгандай.

Бағрида сон-саноқсиз ваҳший ҳайвонлар, йиртқич жонворлар, ёввойи қушлар умр ўтказсалар ҳам, кўнгиллари кенг бўлгани учун ғашлари келмайди.

Даҳшатли даражада юксак бўлишининг сири қор сақлаш, «Қанча юксак бўлсам, шунча узоқ ва кўп қор сақлайман», деганини ёқимли елдан ҳис этасан киши.

Этакларига ўрнашган кўчманчилар ва уларнинг оилалари, ўтов ва йилқилари, таёқли чўпонлар тоғларнинг ясовулларига ўхшаб турадилар.

ҚОРА ТОҒ...

Какликлар ва бошқа неча хил эркин тоғ қушларининг ёқимли «қо-қо» сайрашлари кўнгилларга илҳом бағишлайди. Кўзларда сўнмас умидлар порлатади. Ватанимнинг баҳайбат, гўзал тоғларининг мафтуни бўлади, кўрган киши.

Юрагида дард билан бу тоғларга оёқ босган киши, шу манзараларнинг томошасидан кейин, бутун дардларини шу ерга кўмиб, тоза ва енгил, мусаффо бўлиб қайтадилар. Янги куч ва яна умр олгандай бахтиёр бўладилар.

Гўзал Швейцария тоғларининг чиройли ва дилрабо кўринишларида аллақандоқ бир сунъийлик-ясама а л и к бор дерлар, у тоғларда эса, ясамалик ва сунъийликдан ҳеч асар йўқ.

Қандай бор бўлган бўлса, шундоқ! Табиий гўзаллик!

Ана тоғ кўринишлари, дилрабо еллари!

Табиатнинг шу сирли кўринишларини худди ўзидак қилиб, тасвирлашдан ҳар қандай қалам ва ҳар қандоқ шоир истеъдоди ожиздир.

Тошларнинг бир-бирлари устида худди қуйилиб қўйилгандай кулиб туришлари, яйловда юрган йилқи подаларининг шу кенг ва эркин ёнбағирларида тўхтовсиз ва бебош киришлари, юракка юрак, эркинга яна эрк қўшади, юпатади, ҳордиқ чиқаради, тасалли беради.

Мана кўз олдимда улуғ юртимнинг бошқаларга қараганда кичкина тоғлари. Буларнинг барчаси сен, мен, яъни Совет фарзандлари учун.

Ана уларнинг ҳайбатли, чиройли манзаралари!

Яна дилрабо тоғларга, дил ҳушнуди тоғларга таъзим!

Қўриқловчи, сақловчи тоғлар эгаси, улуғ Совет халқига таъзим!

ОЛТОЙ.

● *Баҳор илҳомлари*

ГАВЖУМ БОҒЛАР

Япроқлар ёмғирда
яйрайди,
Япроқдай яйрайман
ёмғирда.
Бир қушча сайрайди.
Қаерда?
Бир ажиб мусиқий
сайрайди.
Япроқдай яйрайман
ёмғирда,
Дилимнинг ғубори ўчади,
Юрагим тилимга кўчади,
Япроқдай яйрайман
ёмғирда.
Бир қушча сайрайди.
Қаерда?
Куй қилиб тўкмоқда
дилини,
Тинглайман тушунмай
тилини.
Бир қушча сайрайди.
Қаерда?
Ўртаниб мусиқий
сайрайди,
Ва лекин тингламас ул
мани,
Мен эса тинглайман
қушчани:
Бир ажиб мусиқий
сайрайди...

* * *

Қароргоҳим, хайр яхши
қол,
Хайр энди жажжи
ватаним.
Мени кутар олисда
висол,
Ишқ йўлига жонни
атадим.
Нетай, сени тарк этар
бўлдим,
Кечар бўлдим бир лаҳза
сендан.
Ер ёнига мен кетар
бўлдим,
Лекин кулбам, ранжима
мендан.
Бу жимжитлик жонга
ҳам тегди,
Кезай гавжум боғлар
қўйнида.
Хонадоним, яхши қол
энди
Кетай, тутиб еллар
бўйнидан.
Аммо унда қолмайман
узоқ,
Оғушингга қайтаман,
кулбам.
Агар қўйсам кўнглига
тузоқ,
Бирга келар бағрингга
ул ҳам.

* * *

Шамол бир эртак ўқи...,
ОЙБЕК.

Шивирлайди шамол
руҳимга,
Бир афсона сўйлайди
шамол.
Тилсизгина қарайман
унга,
Тилсизгина сўрайман
савол.
Нимадандир ийманади у,
Нимадандир ўқийди
эртак.
Нимадандир куйманади у,
Бир оҳангни қилади
эрмак.
Нималарни куйлайсан,
ахир,
Нималардан сўйлайсан
рўё?
Қаерлардан ташийсан
абир
Айт, қаердан бошланган
дунё?
Ғивирлайди шамол,
куйлайди,
Ўз-ўзича ғудранади жим.
Шивирлайди, недир
сўйлайди,
Лекин уни тушунмас
ҳеч ким...
Аламидан тутоқади у,
Кимларгадир қилар
илтижо.
Кимларгадир сочади оғу.
Кимларгадир ўқийди дуо.
Яна унга булутлар эрмак,
Ўзга макон ахтарар яна.
Яна айтар кимгадир
эртак,
Кимларгадир сўйлар
афсона...
Кел, мунисам, ёнма-ён
ўтир,
Яширмайман сиримни
сандан.
Суюнчига юзингдан ўптир,
Мактуб олдим ҳозир
онамдан.
Кел, мунисам, ёнма-ён
ўтир,
Ширин ўйга бўлайлик
банди.
Дил сўзига қулоқ осиб
тур,
Ахир, сен ҳам унинг
фарзанди.
Кел, мунисам, ёнма-ён
ўтир,
Оқ қоғозга термулайлик
жим.
Мен йиғласам, қўшилиб
ўкир
Сен ҳам қувон, ошса
севинчим.
Кел, мунисам, ёнма-ён
ўтир,
Бахт тилабди бизга ул
мушфиқ.
Биз ҳам унинг шаънига,
ахир,
Юраклардан тўқийлик
қўшиқ.

Сулаймон РАҲМОН.

ДУГОНАЛАР.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоэтюди.

ХАНДАЛАР

— Бунчалик ёмғир ёғишидан каминалари беҳад хурсанд, — деди бир киши.

— Ҳазратлари деҳқонми?

— Йўғ-е, зонт сотувчи.

* * *

Табиб бетобга:

— Сен сира қўрқма, чунки бу касалликнинг ҳеч хатарли жойи йўқ. Албатта, тузалиб кетасан. Мен ҳам шу дардга йўлиққан эдим, кўриб турибсанки, соғайиб кетдим.

Бетоб:

— Ишонаман, лекин сизни бошқа табиб даволаган бўлса керак.

* * *

Сайёҳ дўстига анча лоф воқеаларни ҳикоя қилиб берганидан сўнг:

— Машина ўқдай учиб кетаётган эди, бирданига рули ишламай қолди. Натижада, машина катта харсангга қараб бурилиб кетди. Бошимни ойнадан чўзиб чиқарган эдим, мисли йўқ чуқур жарликни кўриб, сочларим тикка бўлиб кетди. Машинани тўхтатишга қанчалик ҳаракат қилсам ҳам, уддасидан чиқа олмадим. Дўстим, менинг ўрнимда сен бўлганингда нима қилар эдинг?

— Уйқудан уйғониб кетар эдим.

Арабчадан С. ҲАСАНОВ, таржимаси.

СУРАТДА: Гидрогеология ва инженерлик геологияси илмий-текшириш институтининг аспиранти Хуррият Хасанова тоғ жинсларининг минералогия составини ўрганмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Қоғозга ўроғлиқ қанд

Аёллар ўқимасин

Уйланганимга эндигина уч ой бўлди. Аммо келинингизнинг анча-мунча сир-асрорини билиб олдим.

Авваллари ҳамма қизлар яхшию, ёмон хотинлар қаёқдан келади, деб ҳайрон бўлардим. Энди билсам, бунинг ҳеч қанақа ажабланадиган жойи йўқ экан: қиз бола деган нарса анорга ўхшаркан. Қўлингизга олиб қарасангиз бинойидай кўринаркану, пўстини арчиганингиздан кейин биларкансиз: хомми, бемазами, аччиқми...

Йўқ, келинингиз унчалик хом эмас. Ўзига етгунча пишиққина. Аччиқ ҳам эмас-ку... сал нордонроқ чиқиб қолди.

Мана, бугун ҳам кечаси билан қулоғимнинг тагида алланималарни тонготар гапириб чиқди. Ўзим ярим кечагача хонамда мук тушиб ўтириб ишлаганман... Биринчи кунлари бунақа аҳволга чидолмай юрдим-а. Лекин, одамзод ҳар қандоқ нарсага кўникаркан. Бора-бора кўникиб кетдим. Ҳокимият учун кураш қайси оилада бўлмайди, дейсиз. Ҳозир у гапираверади. Мен мазза қилиб уйқуни ураверaман. Худди аллалагандек.

Эрта билан туриб қарасам, келинингиз ширингина ухлаб ётибди. Чарчаган-да бечора! Бировнинг қулоғига кечаси билан танбур чертиб чиқиш осонми!

Секингина туриб, бурчакдаги тошойна олдига бордим. Электр машинани ғириллатиб соқол ола бошладим. Келинингиз уйғониб кетди шекилли, каравот ғирчиллади. Бир кўзини очиб, мўралаб қўйганини ойнадан кўриб турибман. Индамай ишимни қилавердим. «Нима энди ўрнидан турғизиб ҳам қўяйми?»

Чой ичишга ўтиришим билан танбур жонивор кеча тўхтаган пардасидан яна тинғиллай бошлади.

— Вазирани танийсизми?.. Тўйда келган эди-ку...

— Анави, ёнингизда ўтириб олиб «Эрингни бугундан бошлаб қўлингга ол», деб ўргатган тилла тишли қизми?

— Йўқ, униси Назира... Бу — бошқаси...

— Ҳа, ваъз айтаман деб шампан шишасини тушириб ёриб юборган анави семиз қизни айтасиз-да...

— Йўқ, сиз Нафисани айтаяпсиз. Бошқаси...

Бўлса бордир, менга нима?!

— Ҳа, энди, бўлса бордир.— деб қўяман гапни айлантирмаслик учун.

— Нега энди танимас экансиз! Соқол олишни биласизу, Вазирани танимайсизми?

«Гапини қаранг! Менинг соқолим билан унинг Вазирасининг нима алоқаси бор!»

Келинингизнинг зийраклигига қойил қоламан. Кўнглимдан нима гап кечганини дарров била қолади.

— Ўша, сиз ҳар куни ғижиллатиб соқол оладиган машинани Вазира ўз қўли билан совға қилган.

«Совға қилган бўлса, барака топсин. Раҳмат!»

— Э, ўша совға қилган денг! Яхши-яхши,— дейман секингина. Келинингиз ийиб кетади.

— Яхшиликка яхшику-я! Лекин, бировнинг қилгани бировнинг қорнида ётмайди-да! Уям умид билан совға қилган.

«Қизиқ, аллакимнинг соқол машинаси қанақасига менинг қорнимда ётсин!» Ҳайрон бўлиб қараб қўяман.

— Хўш?

— Ўзингиз биласиз, эртага байрам. Вазираникига бирров бориб келмасак бўлмайди.— У менга чиройли қараш қилиб қўяди.— Анчадан буён атлас кўйлагим йўқ деб юради, ўртоғим бечора... Номозшом атлас мода бўлган. Магазиндан топилмайди. Бозордан оласиз-да. Фарқи кўп эмас. Бир кийимлиги эллик сўм тураркан. Ёзувчи деган одамга эллик сўм нима деган гап...

Ичимда алланима жиғ этиб кетганини ўзим аниқ эшитаман. Нимагадир ич-ичимдан чуқур хўрсиниқ келади. Қорним тўйганини баҳона қилиб тошойна олдига бораман-да, галстугимни тақа бошлайман.

— Сиз айтаётган Нафиса тошойнани совға қилган! Ўша семиз қиз-да,— дейди келинингиз ўтирган ерида.

Тошойна орқасида худди ўша семиз қиз кўзларини олайтириб тургандай даҳшат ичида юзимни ўгираман.

— Бунингиз ҳам шом атлас киядиларми?

— Йўқ, унга бир кийим атлас етмайди. Тўла-ку жуда. Яхшиси, шарф олинг. Англиядан келган шарф бор экан. Етмиш икки сўм неча тийин ҳам туради дейишганди...

Қизиққон одамдан яхши куёв чиқмайди. Мен бўлсам, қул томоннинг таърифича, яхши куёв эмишман...

Бир чеккадаги стулга ўтирганча пайпоғимни кия бошлайман.

— Шу пайпоқ жуда чидадия,— дейди келинингиз бошим устида эгилиб.

Ваҳима билан кўзларимни пирпиратаман.

— Хўш?

— Ўзиям чиройликкина...

— Хўш?

— Уч ойдан бери киясиз-да-а?

— Хўш?

— Намунча хўшлайсиз? Нима мен хўкизманми?

«Оҳ, қанийди хўкиз бўла қолсанг-а! Шаппа бўйнингга арқон ташлардиму, бозорга олиб бориб ярим баҳоингга сотиб келардим. Тушган пулга бутун маҳаллани чақириб ўтириш қилиб берардим: қутилганим учун».

— Пайпоқни ҳам Нафисахон совға қилганмилар?

Негадир овозим ҳеч ўзимникига ўхшамайди.

— Йў-ў-ўқ—дейди келинингиз чўзиб.— Буниси Назиранинг совғаси. Ўзиям камтаргина қиз. Битта хитойи жемпир бўлса боши осмонга етади. Юбкаси билан бўлса яна яхши. Нари борса юз йигирма сўм туради. Нима, от билан туя бўлармиди?

Пайпоқни иссиғида ечиб каравот тагига ташлай қоламан.

— Менга қаранг, хоним, нариги уйда, қутининг ичида сариқ пайпоқ бор. Студентликдан қолган пайпоғим... Олиб чиқинг.

Келинингиз ҳайрон тикилиб қолади.

— Нима, ўшани киясизми? Ким айтади сизни ёзувчи деб?

— Ким айтди, сизга ёзувчилар миллионер бўлади, деб!

— Ўзим эшитганман. Битта китоб ёзсангиз, тўрт минг — беш минг оласиз. Яна чиқса яна оласиз. Таржима қилинса, яна...

— Хой, ноинсоф,— дейман йиғлагудай бўлиб.— Ёшим энди йигирма олтига чиқди. Сиз айтгандақа ёзувчи бўлишим учун онамнинг қорнида дорилфунунни битириб, чақалоқлигимдан роман ёзишим керак эди.

Келинингиз парво қилмайди.

— Мен нима қилай? Ўртоқларим умид билан совға қилган.

— Ҳали ўзингизни ҳам бироз совға қилгандир менга. Бунинг ҳақини ҳам тўлашим керакдир...

— Бўлмаса-чи... Онам раҳматлик йигирма икки йил қоғозга ўроқлиқ қанддай асраганлар мени.

«Ўша онанг тўнғиз қўпсин, сени қоғозга ўрамай. Ўрамаганида эди, афти ангорингни кўриб, бурилиб кета қолардим».

— Бошимда биттаю-битта отам қолди,— дейди у уф тортиб.— Майли... отамнинг масаласи оғир эмас. Бозорда энг бориб турган дўппи ўттиз сўм экан. Битта чопон, битта махси- ковуш (дадам калиш киймайдилар) укамга битта мотороллер, синглимга шохи рўмол...

— Менга қаранг,— дейман, унинг оғзидан муттасил отилиб чиқаётган сўзлар оқимини бўлиб.

У бир зум тўхтаб қараб қолади.

— Ўзимни осаман!

Мен бу гапни худди ҳозирнинг ўзида арқон қидирган одамдай хотиржам айтаман.

— Йўқ,— дейди келинингиз шивирлаб.— Ўзингизни османг. Ёзинг. Кўпроқ ёзинг...

«Гапини қаранг! Илҳом деган нарса сигир эмаски, қорнини тўйғизсанг сут бераверса... Ёзувчининг калласида пул деган пашша айланишдими, тамом, жанозасини ўқийвериш керак!

Мана шу маслаҳатинг учун қулоғингдан ушлаб суд-маҳкамасининг эшигини кўрсатиб қўйсаммикин-а».

Келинингиз югуриб келиб бурнимнинг учини ўпади. «Мушукка ўхшамай ўл!» Қачон жаҳлим чиқса, шунақа қилади. «Йўқ, анойи эмасман! Аввал сени осаман. Кейин Назирани, кейин Вазирани, ундан кейин Нафисани, ана ундан кейин ўзимни осаман!»

«Шундоқ дейману, мунча ширин суйканадия, бу... Майли, байрамни кўриб қолсин бечора...»

* * *

Муаллифнинг охирги тилаги: мен ҳали уйланган эмасман. Илло-билло, шунақа хотин учрамасин!

У. ҲАЛИЛОВ.

БАЙРАМ ҲАЗИЛЛАРИ

Таниқли навоийшунос олим
Ҳамид СУЛАЙМОНга.

Навоий дер: Балли бўтам,
Сенинг бахтинг-меники.
Қилқаламли олимсан сен,
Бугун олам-сеники.

●

Ёзувчи Саид АҲМАДга:
Ҳажвларингиз ўқиб
оқшомхон,
Бир замонлар бўлганди
шодон,
Йўқламайсиз анчадан буён,
«Лаъли Бадахшон»,
Биз шунга ҳайрон.

●

Таниқли кинорежиссёр
Малик ҚАЮМОВга:
«Баҳордан-баҳоргача»,
«Олтин тўй»лар бор
бўлсин.
Ҳаётда ва ижодда
Ҳамиша баҳор бўлсин.

●

Республикада хизмат кўрсатган бинокор.
Ойша НУРМУҲАМЕДОВАга:
Қурилишда алпомишлар оз
эмас,
Аммо бунда Ойбарчинсиз
ягона.
Сизни кўрган алп йигитдан
кам демас,
Майдон ичра мардонасиз,
мард она.

● Газетхон илҳомлари

КУЛГИ

Ҳажвия

Илло-билло кулишни билмайман. Бир умр бировнинг олдида тиржаймаганман, бундай майда-чуйда ишларни азалдан ёмон кўрардим-у, бироқ бошга тушганда қийин экан. Янги директоримиз келди-ю, оромим йўқолди. Товба, директоримиз хуштавозе, ширинсухан, сертабассум кишиларни жон-дилдан кўрар эмиш. Ўзингизга маълум, каминалари бундай нафис хислатларга эга эмас. Бу аҳволда зинҳор-базинҳор директорни муборакбод қилиб бўлмайди. Фақат битта йўл бор. Кулгини ўрганиш керак, ҳа. Шу кундан бошлаб қатъий машқ қила бошладим.

— Ҳи... ҳи.., ҳи.., ҳу...

Айтмовдимми бўлмайди, деб.

Дил келишмагандан кейин бу ёғи ҳеч келишмас экан-да!

— Ҳо.., ҳо.., ҳи.., ҳих..,

Шунча уринаман бўлмайди. Гоҳ подадан кеч қолган эчкининг маърашига ўхшаса, гоҳ товуқнинг қаққиллашига ўхшайди. Шунда директоримиз кўз олдимга келади, иложи йўқ, яна шошиламан.

— Ҳо.. ҳоо... ҳу-ҳу:::

Э, шу кулгини чиқарган одам қуриб кетмайдими! Қани, энди ёнимда ҳозир бўлса-ю, «ҳап сени»ми деб шартта қулоғини тишлаб олсам.

Азбаройи ҳадеб ҳихилай бериб, томоғим қуриб ҳиқичоқ тутиб қолди. Начора, ўрганиш керак, ўрганмаса илож йўқ.

— Ҳи-ҳи, ҳиҳиқиқ, ҳоҳо, ҳоқоқ...

Сизга ёлғон, менга чин, сўнги пайтларда уйқумда ҳам ҳиқиқ, ҳоқоқ, қоқлаб чиқадиган бўлдим. Ҳамма нарсанинг отаси машқ эмасми! Ҳайтовур, меҳнатларим зое кетмади. Эрталаб бедана юриш билан азиз ва муҳтарам зотнинг кабинетларига йўл олдим.

— Мумкинми! Ассалому алайкум ҳиҳ. Саломатмисиз, ҳо-ҳо-ҳо! Омонмисиз, эҳ-ҳа-ҳа...

Директоримиз безовталаниб ўрнидан турдилар.

— Йўқ, йўқ, бафуржа, азият чекмасинлар.

Дарвоқе директорнинг ҳар сўзига табассум билан жавоб қайтаришим керак-да.

— Йўқол!

— Ҳо-ҳо-ҳоҳ!

— Чиқ!

— Ҳиҳи-ҳиҳ!!

Айтмовдимми қоидасини келтиролмайман деб. Директоримиз мени жинни-минни деб ўйлаб, бақирдилар:

— Войдод, секретар!!

Ҳиҳи-лаб кабинетдан қуён бўлдим. Иккинчи қаватдан зингиллаб тушиб келяпман, шошилганимдан оёғим тойиб, умбалоқ ошиб кетдим.

— Ҳи-ҳи-ҳи-ҳи-ҳиқ!

Мўминжон РЎЗИЕВ.
Қамаши район.

ЯНГИ МОДАЛАР

Чевар тикувчилар ва кийим модаларининг моҳир усталари баҳор байрами шарафига кўплаб эркак ва аёллар кийимларининг янги модаларини яратдилар.

СУРАТДА: Тошкентдаги республика модалар уйининг кўргазма залида янги модалар бўйича тикилган кийимларни намойиш қилиш пайти.

● Репортаж

ТИНЧЛИК ШАРОФАТИ

Революция скверида байрам нишоналари бўлган ранг-баранг пуфаклар сотиш айниқса кичкинтойларни жуда шод-ҳуррам этмоқда. Мана бу кичкинтой ҳам байрам пуфакларига эга бўлгани учун ниҳоятда хурсанд.

Ҳамма-ҳамма дўконларга, бозорларга ошиқади. Вой-бў, шунча одам қаердан келди?! Наҳотки Тошкентимиз аҳолиси шунчалик кўп?! Уларни кийинтириш, уй-жой билан таъминлаш, тўйдириш... Эҳ-ҳе, осон иш эмас!

Биз ҳам одамлар оқимида Чорсудан «Октябрь» колхоз бозори томон борамиз. Азиз фарзандларини етаклаган ота-оналар, буви-бувалар боришади. Фарзанд —ҳаёт меваси, овунчоғимиз, келажагимиз. Улардан бор-у йўғимизни аямаймиз!

Бозор бўсағасида одамлар ҳар томонга бўлинишди. Бир нечалари «Тоҳир ва Зуҳра» дўконига кирди. Бу ерда ҳам одамларнинг сону-саноғи йўқ. Тоҳиру Зуҳралар ҳам шу ерда. Улар байрамга ясанишмоқда. Ўтмишда зор-зор йиғлаб ўтган ошуғу-машуқларнинг авлоди булар. Замон Тоҳирлари, Зуҳралари!

«Октябрь» колхоз бозорини айланиб хайратланасан киши. Яқинлардагина пастак-пастак майда-чуйда дўконлар, кўримсизгина расталардан иборат бўлган бу жой «Тоҳир ва Зуҳра» каби муҳташам дўконлар билан безанди. Йўқ, ҳали безаниб бўлганича йўқ. Ҳали кўп безанади.

Колхоз бозори ҳам гавжум-

— Кеп қолинг, Қуванинг анорига!

— Қани олмага марҳамат, азизлар!

Бобо деҳқон шарбатбулоқ боғларда етиштирган ширин-шакар мевалари билан шаҳарлик дўстларининг байрам дастурхонларига файз киритмоқда. «Яшасин дунёда мангу ишчи деҳқон бирлиги!» Бир вақтлар ана шундай оддийгина ашула бўларди. Оддийгина, аммо унинг маъноси оламча. Чунки, ишчи деҳқон бирлашиб чўпларга жон киритмоқда, шаҳарлар барпо этмоқда, ҳатто, космосга учмоқда.

Калинин майдонидан троллейбус билан шаҳар марказига борамиз. «Болалар дунёси»да-ю, Марказий универмагда, озиқ-овқат дўконлари-ю, гастрономларда — бари-барида одамлар. Ўзларига нима керак бўлса харид қилишмоқда. Байрам куни янги либос, ширин-шакар таом бўлганига нима етсин?! Одамлар йўқлигидан эмас, борлигидан харид қилишмоқда. Уларни кўздан кечира туриб, яқинда бир капиталистик мамлакатга саёҳат қилиб қайтган дўстимнинг шу сўзлари ёдимга тушди:

— Дўконларда ҳамма нарса бор. Аммо харидор йўқ. Одамлар тўқлигидан эмас, йўқчиликдан бу ерга келмайдилар.

Дўстимиз ҳақ гапни айтган экан. Капитал ҳукмрон бўлган дунёда бундан бошқача манзарани кўриш мумкин эмас.

Кун бўйи азиз Тошкентимизнинг барча даҳаларида бўлдик. Азамат қурувчилар бунёд этган уйларни кўриб, офаринлар айтдик. Кўз ўнгимизда мана шундай манзара жонланди.

1966 йил. Апрель. Зилзила. Қанчадан-қанча иморатлар вайрон бўлди. Майдонларга, кўчаларга палаткалар ўрнатилди. Орадан кўп ўтмай мамлакатимизнинг ҳар томонидан қардошларимиз ёрдамга келишди. Тошкент бепоён қурилиш майдонига айланди.

1967 йил. Апрель. 230 минг метр уй-жой, маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасалари қад кўтарди. Москвалик азаматлар 21 та бино, яъни мингдан ортиқ квартирани фойдаланишга топширдилар. Яна 14 бинога пойдевор қўйдилар.

1968 йил. Апрель. Тошкент зилзиласига икки йил тўлди. Шу икки йил мобайнида икки миллион квадрат метрга яқин уй-жой бинолари барпо этилди. Бу ишда ўз қурувчиларимиз билан бир қаторда қардош республикалардан келган баҳодир қурувчилар мисли кўрилмаган ғайрат ва матонат кўрсатишди.

Биргина москвалик қурувчиларнинг ўзлари 160 минг квадрат-метр уй-жой барпо этдилар.

Эндиликда шаҳримиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди ва ўзгармоқда. Қардошлар оиласида гуллаб-яшнайвер, она шаҳримиз, мардона шаҳримиз!

Байрам оқшоми, айниқса сўлим бўлди. Хонадонларда тўкин дастурхонлар ёзилди. Хиёбонлар, боғлар, шоҳи кийган қизлар, ясанган йигитлар, бекасам тўнли отахонлар, атлас кўйлакли онахонлар билан бир зумда гавжум бўлиб кетди. Тинчлик! Тинчлик, сен нақадар қудратлисан? Бу тўкинчилик, бу файз— баъри сендан!

Халқимиз ўша унутилмас Улуғ Ватан уруши йилларида тўрт марта Май байрамини нишонлади. Оппоқ-оппоқ нонлар қайда-ю, янги либос қайда эди?! Фақат бир нарсани — ёв устидан тезроқ қозониладиган ғалабани ўйлардилар. Чунки ғалаба чин инсонлар учун энг азиз бўлган тинчликни яна оламга келтирарди.

Мана, қон ва жон билан, не-не азоб-уқубатлар билан дунёга келган ўша тинчлик. Азиз тинчлик! Биз уни ҳеч қачон қўлдан бермаймиз!

Байрам либосига бурканган азиз Тошкентимиз 1 Май тонгини қувонч билан қарши олди. Ҳамма кундан-кунга яшнаб бораётган Ленин майдони томон ошиқади...

Яша Май! Яша тинчлик! Бор бўл Тошкентимиз! Меҳнат ва шодлик диёри, она шаҳрим, сенга таъзим!

У. ЮСУПОВ,
Ҳ. ХАКИМОВ.

Шаҳримизнинг меҳнаткашлари намойишдан сўнг истироҳат боғлари, шаҳар хиёбонлари ва кўчаларида сайр этиб, мириқиб дам ола бошладилар.

СУРАТДА: Горький номли истироҳат боғида байрам сайилидан бир кўриниш.

М. Нуриддинов фотолари.

БАЙРАМ ЮМОРЛАРИ

— Дадаси, самолётда имиллаб учиб ўтирмай, тўғри ракетага тушиб бора қолсак ҳам бўлади-а!

Сўзсиз сурат.

✦ ✦ ✦

Шу ҳам уй бўлдими, на гази бор, на чироғи.

✦ ✦ ✦

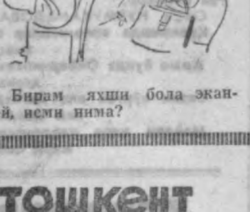

Бирам яхши бола экан-ей, исми нима?

✦ ✦ ✦

Учрашув олдидан.

— Манави машинага нима бўлибди?

— Олдимдан йўлимни кесиб ўтган эди.

ЭАКК ҚОН КЕТИШИНИ ТЎХТАТАДИ

Агар одам гемофилей билан оғриса - заррача тимдаланиш ҳам унинг ҳаёти учун хавф туғдириши мумкин. Ахир қон қуюшмайди-да! Қон кетишини тўхтатиш учун махсус препаратлар қўлланилади. Шу вақтга қадар Киев қон қуюш институти ишлаб чиқарган фабриноген иш препаратлар ичида энг қулай, деб ҳисобланади.

Яқинда Ломоносов номидаги Киев химия-фармацевтика институти янги препарат: эпсилонамино-капрон л и кислоталар (ЭАКК) ишлаб чиқара бошлади. Химиклар буни 1899 йилдаёқ синтез қилган эдилар. Орадан 60 йил ўтиши билан, врачлар уни даволаш учун нақадар фойдали таркибларга бой эканлигини билдилар. Ҳозирги препарат ЭАКК ягона бўлиб, у қон кетишни энг оғир дамларда ҳам тўхтата оладиган бирдан-бир ягона доридир.

«Знание Сила»дан.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

1 МАЙДА ЧОРШАНБА

Биринчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Гул фасли».

Рус тилида:

19.35 «Баҳор куйлари». Эстрада концерти.

20.10 «Аркадий Райкин». Бадиий фильм.

21.30 Катталар учун «Густавнинг янги саргузаштлари» деган мультфильм.

Ўзбек тилида:

22.00 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли иштирокида байрам концерти.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.30 «Вақт» информацион программаси.

24.00 Телевизион янгиликларнинг махсус сони. «1 Май салюти». Қизил майдондан репортаж олиб кўрсатилади.

00.30 «Тўй қўнғироғи». Телевизион бадиий фильм премьераси.

02:30 Фақат фактлар, эшиттиришлар программаси, музикали маяк.

02.45 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.

19.00 «Талка бўйлаб саёҳат». Телерепортаж.

19.30 Рангли телевидение программаси.

21.45 «Голубой огонёк»нинг байрам сони.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. «Масхарабоз Фердинанд ва химия». Телефильм.

Рус тилида:

18.35 Болалар учун концерт.

19.00 «Барабанчининг тақдири». Бадиий фильм.

20.20 Цирк томошалари.

21.05 «Шўх бурилишлар». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

2 МАЙДА ПАЙШАНБА

Биринчи

10.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

11.00 Болалар учун. «Сичқон ҳақида эртаклар» деган мультфильм

11.25 Қувноқ цирк майдони.

Ўзбек тилида:

13.00 Кичкинтойлар учун. «Май қувончлари».

13.30 «Мен от боқардим», телеочерк.

13.45 «Браслет-2». Бадиий фильм.

14.55 «Дўстлар табассуми». Эстрада концерти.

16.55 Эшиттиришлар программаси.

17.00 ФУТБОЛ бўйича СССР биринчилиги. «ПАХТАКОР» — «ДИНАМО» (Киев). Танаффус вақтида болалар учун. «Ажойиб саргузаштлар» деган кинофильм

18.45 Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

21.00 «Лўли». Бадиий фильм.

22.20 «Гул-лолалар поёндоз менга...» Байрам концерти.

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Туғилган куннинг муборак». Музикали дам олиш концерти.

13.30 Ўқувчилар учун концерт.

14.00 «Карл Маркснинг оила альбоми». К. Маркс ва Ф. Энгельс музейидан репортаж олиб кўрсатилади.

14.30 Совет қўшиқларидан концерт.

15.20 «Айиқ цирки». Ҳужжатли фильм.

15.55 Рангли телевидение программаси.

22.30 КВН—68.

24.00 «Вақт» информацион программаси.

00.30 «Ўн уч стул». Телевизион миниатюралар театри.

01.45 О. Лундстрем раҳбарлигидаги эстрада оркестрининг концерти.

02.45 Фақат фактлар, эшиттиришлар программаси, музикали маяк.

03.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

20.00 «Қандай гўзаллар бу ёшлик баҳор». Концерт.

Рус тилида:

20.40 Дўстларимиз эстрадаси.

21.30 «БАҲОР». Бадиий фильм.

КИНО

1, 2, 3 МАЙДА

Одерда баҳор — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Фарҳод жасорати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» НАВОИЙ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Анна Каренина — (кенг форматли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минут ва 9 да).

Дастлаб турғайлар учиб келади — «МОСКВА» (кеч соат 9.45 минутда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
1, 2 майда

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти Кундуз **МИРКАРИМОВА**, Фахриддин **УМАРОВ**, Зокир **СУЛТОНОВ**, Исхоқ **КАТАЕВ**, **СОРА ШУКУРОВА**, Равшан **МЎМИНОВА**, Тўхта **НАЗАРОВА**, Дилбар **АБДУЛЛАЕВА**, Ўзбек халқ чолғу ансамбли, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Карим **АЛИЕВ**, Ғафур **АЗИМОВ**, Аббос **БАҲРОМОВ**, Азиз **МУЛЛАХОЛОВ**, Умар **ҲАМИДОВ**, Турсун **УТБОСАРОВ**, Убайдулла **ХУЖАЕВ** қатнашадилар

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаббат МУСАЕВА** олиб боради.

Концерт 1 майда кеч соат 9, 2 майда кундуз 1 да бошланади

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

3 ва 10 майда

ВЛКСМнинг 50 йиллигига бағишланган

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Р. ЭШМУРОДОВ

БЎРОН ҚУШИ

(3 пардали драма)

Режиссёр— Н. ОТАБОЕВ

Рассом — Г. БРИМ

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

1 май кеч соат 8 да

АЯЖОНЛАРИМ

2 май

кундуз соат 12 ва кеч 8 да

ПАРВОНА

Билетлар сотилмоқда.

Томоша зали радиолаштирилган.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА

1 май кеч соат 8 да 2 май кундуз соат 12да

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда СССР халқ артистлари — Ҳалима **НОСИРОВА**, Мукарама **ТУРҒУНБОЕВА**, Галия **ИЗМАЙЛОВА**; Ўзбекистон ССР халқ артистлари — Карим **ЗОКИРОВ**, Саттор **ЯРАШЕВ**, Жамол **НИЗОМХУЖАЕВ**, Клара **ЮСУПОВА**, Ҳалима **КОМИЛОВА**; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Эргаш **ЙЎЛДОШЕВ**, Михаил **ДАВИДОВ**, Асад **АЗИМОВ** ва халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашадилар.

Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/V — кеч соат 8 да КАТТА КОНЦЕРТ.

2/V — кундуз соат 12 ва кеч 8 да КАТТА КОНЦЕРТ, БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (рус тилида).

3/V — кундуз ОЛТИН КАЛИТЧА, кечқурун ТРАВИАТА (премьера).

4/V — кундуз ЭТИК КИЙГАН МУШУК, кечқурун КОНЦЕРТ,

6/V — ТРАВИАТА (премьера).

7/V — СПАРТАК (билетлар сотилган),

8/V — ШОИР ҚАЛБИ,

9/V — КОНЦЕРТ,

10/V — ЖИЗЕЛЬ (кундуз), ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

1 майдан 10 майгача бўладиган

СПЕКТАКЛЛАР РЕПЕРТУАРИ

1/V — чоршанба — кеч 8 да **АЯЖОНЛАРИМ.**

2/V — пайшанба —соат 12 да ва кеч соат 8 да **ПАРВОНА.**

3/V — жума — кеч соат 8 да **БЎРОН ҚУШИ.**

4/V — шанба — **ҚИРОЛ ЛИР.**

5/V — якшанба — **ДУШМАНЛАР.**

7/V — сешанба — **ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА.**

8/V — чоршанба — **ҚОНЛИ САРОБ.**

9/V — пайшанба — кундуз ва кечқурун **ЎҒИРЛАНГАН УМР.**

10/V —жума — **БЎРОН ҚУШИ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРНИНГ

байрам кунлардаги

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ.

1/V да — кеч соат 8 яримда **ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ**, ёзги бинода кеч соат 9 да **КОНЦЕРТ.**

2/V да — кундуз соат 12 да **ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ**, соат 4 да **КАТТА КОНЦЕРТ**, кеч соат 8 яримда **ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ**, ёзги бинода кеч соат 9 да **КАТТА КОНЦЕРТ.**

3/V да — кундуз соат 12 да **ТОШБОЛТА ОШИҚ**, кеч 8 яримда **МАХТУМҚУЛИ.**

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1968 йил 15 май кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимининг илмий совети мажлисида (Обсерватория кўчаси, 85-уй, физика-техника институти конференц-зали) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Ш. Каниязов: «Компенсацияланган ярим ўтказгичлардан тайёрланган «узун» диодларнинг статик ва динамик хоссаларини назарий текшириш» деган темада;

В. С. Проскуров: «Тўғри планли ҳисоблар синфларини ЭВМда ҳисоблаш методлари, уларни текшириш ва формализация қилиш» деган темада.

Диссертация билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1968 йил 16 май кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Янгиёл қишлоғи, 60-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун бажарилган ва эълон қилинган ҳамма ишлари юзасидан

М. З. Казиев: «Пахта алмашлаб экишда иштирок этадиган экинларни ўғитлашнинг баъзи бир масалалари» деган темада.

Доклад билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент области. Янгиёл қишлоғи).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 83-02.49 дан 83-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29.33 83-29-09; масъул секретарлар — 83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27-57; ахборот бўлими — 83-65-57; эълонлар бўлими — 83-81-42.

1 МАЙ, 1968 Й. Р. 10178. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2398.